

Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet – Geografski odsjek
10 000 Zagreb, Marulićev trg 19

Sveučilište u Zadru
Odjel za geografiju
23 000 Zadar, Ul. Franje Tuđmana 24 i

Hrvatsko geografsko društvo
10 000 Zagreb, Marulićev trg 19

Hrvatsko geografsko društvo – Zadar
23 000 Zadar, Ul. Franje Tuđmana 24 i

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA
Ulica Republike Austrije 20, Zagreb

Predmet: Izmjene Zakona o prostornom uređenju i gradnji – prijedlozi i mišljenja

Poštovani,

Pozdravljamo vaš poziv za aktivno uključivanje stručne i šire javnosti povezano s izmjenama *Zakona o prostornom uređenju i gradnji*, objavljen na web stranicama Ministarstva 6. srpnja 2012., te smo slobodni izložiti prijedloge i mišljenja geografske struke u Republici Hrvatskoj.

Izloženi prijedlozi i mišljenja zajednički su i jedinstven stav dviju temeljnih ustanova za izobrazbu stručnjaka-geografa u području prostornog planiranja te geografskih stručnih udruga, između ostaloga nadležnih i za aplikaciju geografije.

Prvenstveni cilj našeg uključivanja u javnu raspravu povezano uz izmjene navedenog zakona jest snažnija afirmacija **kompleksnog, interdisciplinarnog, znanstveno utemeljenog, suradničkog i participativnog pristupa** prostornom planiranju. Prostor, kao jedan od temeljnih razvojnih resursa Hrvatske, odgovornost je svih njenih građana, posebno članova akademske zajednice disciplina kojima je prostor temeljni objekt, odnosno tematski okvir istraživanja. To se između ostaloga (i poglavito) odnosi na geografiju koja – kao mostna i sintetička znanost – povezuje i objedinjuje prirodnu i društvenu sferu geoprostora. Zbog takvog objekta (geoprostorni sustav), odgovarajuće metodologije (multiplikativne interakcije između elemenata prostornog sustava, prostorna analiza-sinteza) i tehnika rada (prije svega, GIS-analiza), toj eminentno geoprostornoj znanosti pripada specifično mjesto u planiranju, upravljanju i vrednovanju prostora u skladu s načelom održivog razvoja, što nas obvezuje da

stečena znanja, vještine i sposobnosti stavimo u funkciju učinkovitijeg prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Povezano s tim, podsjećamo da, nastavljajući dugogodišnju uspješnu tradiciju obrazovanja geografa za poslove u prostornom planiranju, danas na diplomskom studiju na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu postoji smjer **Prostorno planiranje i regionalni razvoj** te doktorski studij **Geografske osnove prostornog planiranja i uređenja**, a na Odjelu za geografiju u Zadru znanstveni smjer **Primijenjena geografija**. I ostali smjerovi na našim Odsjecima, poput primjerice *Geografskih informacijskih sustava (GIS)*, *Fizičke geografije s geoekologijom i Turizma i baštine*, obrazuju magistre struke čije kvalifikacije odgovaraju zahtjevima dijela zadataka u prostornom planiranju.

Usprkos tome, nažalost, moramo primijetiti kako je uslijed brojnih promjena i reformi, kako u sustavu prostornog planiranja tako i akademskog obrazovanja, uvelike nestalo interdisciplinarnosti te kako je zapošljavanje geografa u poslovima prostornog planiranja, među ostalim stručnjacima, uvelike otežano.

U želji da geografskim znanjima i sposobnostima pridonesemo održivom razvoju prostora, a posebno uravnoteženju vrlo nejednolikih razvojnih procesa koji opterećuju Hrvatsku, nadamo se kako ćete u izradi nacrta prijedloga novog zakona, sukladno pozitivnoj praksi interdisciplinarnosti u Europskoj uniji, pronaći adekvatne modalitete vrednovanja geografskih znanja u području prostornog planiranja, uključujući i odgovarajuću primjenu geografskih informacijskih sustava.

Zahvaljujemo na uvažavanju!

Pročelnik Geografskog odsjeka PMF-a - Zagreb
Dr. sc. Aleksandar Toskić, izv. prof.

Predsjednica HGD-a
Dr. sc. Dubravka Spevec, docent

Prilozzi:

Pročelnica Odjela za geografiju - Zadar
Dr. sc. Vera Graovac Matassi, docent

Predsjednik HGD-a - Zadar
Dr. sc. Josip Faričić, izv. pro

1. Polazišta za izmjenu Zakona o prostornom uređenju i gradnji
 2. Prijedlozi i obrazloženja za izmjenu Zakona o prostornom uređenju i gradnji
 3. Izvod iz nastavnog plana i programa Geografskog odsjeka PMF-a Sveučilišta u Zagrebu te Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru

Zagreb/Zadar, 20. srpnja 2012.

PRILOG 1. Polazišta za izmjenu Zakona o prostornom uređenju i gradnji

Predložene izmjene prijedloga Zakona o prostornom uređenju i gradnji zasnovane su na temeljnim značajkama i intencijama prostornog planiranja, kao što su:

1. Prepoznavanje, vrednovanje i zaštita razvojnih potencijala prostora,
2. Uravnotežen i policentričan prostorni razvoj temeljen na posebnostima prostora i mjesta, i
3. Interdisciplinarnost, uvažavanje relevantnih struka i stručnjaka i suradnički odnosi u prostornom planiranju i uređenju.

1. PREPOZNAVANJE, VREDNOVANJE I ZAŠTITA RAZVOJNIH POTENCIJALA PROSTORA

S razvojnog stajališta prostor je ograničen i neobnovljiv resurs, što posebno dobiva na značenju u uvjetima sve nepovoljnijih lokalnih i regionalnih posljedica narušene globalne ekološke ravnoteže, visokog stupnja iscrpljenosti prirodnih izvora te sve intenzivnije globalizacije i regionalnih integracija. Zbog rastućeg pritiska stanovništva i funkcija rapidno se povećavaju područja zahvaćena procesima ubrzane geografske transformacije. Ti procesi odvijaju se različitim intenzitetom, dinamikom i kvalitetom u različitim geografskim kontekstima.

Divergentni smjerovi i razlike u intenzitetu razvojnih procesa ogledaju se u različitoj dinamici preobrazbe prostornih struktura i - povezano s tim – promjeni prostornih odnosa. Rezultat toga je i širenje različitih tipova problemskih područja, od nedovoljno razvijenih, preko gusto izgrađenih i preopterećenih do područja s degradiranim prirodnim okolišem. Takav - više ili manje spontani - razvoj, koji je generirao prostorno-razvojne disparitete, u recentnom je razdoblju zamijenjen paradigmom održivog/obzirnog (vremenski postojanog i prostorno usklađenog) razvoja koja je u međuvremenu postala nadređeno načelo suvremenoga prostornog planiranja i uređenja.

U fokusu održivog razvoja nalazi se kvaliteta života stanovništva. S obzirom da je kvaliteta života zajednice organski povezana, štoviše uvjetovana, valorizacijom raspoloživih prostornih resursa, sposobnost prepoznavanja, optimalnog vrednovanja i zaštite tih potencijala ima ključno značenje za stabilizirani razvoj teritorijalnih cjelina na svim razinama prostornog planiranja i uređenja, od lokalne do nacionalne. To je istovremeno i pokazatelj osposobljenosti zajednice za primjeren odgovor na izazove vremena, od - primjerice - najmanjega hrvatskog otoka do makroregionalnih aglomeracija.

Uloga prostornog planiranja

Prostorno planiranje jedan je od ključnih instrumenata aktiviranja razvojnih potencijala prostora. To više što je - za razliku od urbanističkog planiranja (koje se bavi unutarnjim prostornim uređenjem naselja/gradova) - objekt njegova planiranja i uređenja ukupan prostor (geoprostorni kompleks) šire teritorijalne jedinice/cjeline. Prepoznavanje, vrednovanje i zaštita razvojnih potencijala supstancialna su osnova prostornog uređenje bilo da ga shvatimo u užem, kao „optimalni raspored ljudi, dobara i djelatnosti na teritoriju radi njegove optimalne upotrebe (Marinović-Uzelac, 2001) ili širem smislu riječi, kao određivanje prostoru najprimjerenije funkcionalne strukture s ciljem operacionalizacije načela održivog razvoja u određenoj teritorijalnoj jedinici/cjelini.

Temeljno načelo prostornog planiranja pristup je temeljen na geoprostornoj stvarnosti konkretnog područja, podvrgnutoga postupku planiranja/uređenja. Ono prepostavlja oblikovanje strateških smjernica, ali i njihovo provođenje u djelo. «Usmjeren je ostvarivanju rezultata u «stvarnom svijetu» čija realizacija zahtjeva političke strategije» (Friedmann, 2011). Oblikovanje strateških smjernica s ciljem osnaživanja održivog razvoja nezamislivo je bez objektivne ocjene prostorne stvarnosti, tj. sveobuhvatnoga i podrobnog poznavanja područja planiranja/uređenja, njegova geografskog položaja, prostornog sustava (struktura i procesa), raspoloživih resursa i razvojnih aktera, te poredbenih prednosti, slabosti, mogućnosti i potencijalnih rizika za određene funkcije. Budući da je uspješno planiranje i upravljanje prostorom neodvojivo od primjene znanstveno utemeljenih metoda prepoznavanja, kategorizacije, korištenja i obzirnog upravljanja njegovim razvojnim potencijalima, to je neophodna kompetencija koju je, među ostalim, krovno udruženje visokoškolskih ustanova za obrazovanje prostornih planera (Association of European Schools of Planning – AESOP) izdvojila kao jedan od temeljnih zahtjeva obrazovanja za prostorne planere 1995. (*Core requirements for a high-quality European planning education*, prema Dühr i dr., 2010).

Kompetencije geografije

Zbog svoje znanstvene predmetnosti (objekta i metodologije), geografija je jedna od temeljnih struka u kompleksnoj djelatnosti prostornog planiranja i uređenja. Izloženu tezu potkrepljuju njezine značajke kao sintetičke interdisciplinarne znanosti o geoprostornom kompleksu s metodološkim instrumentarijem za proučavanje i usmjeravanje održivog razvoja geoprostora.

Otuda proizlaze i njezine izrazite komparativne prednosti u prepoznavanju, vrednovanju i zaštiti razvojnih potencijala, odnosno upravljanju prostorom. Pritom kao posebno relevantno valja izdvojiti sljedeće značajke geografske znanosti i struke:

- to je jedina znanost/struka koja cjelovito, holistički, proučava prostorni kompleks geosfere, odnosno sve prostorne strukture i njihove interakcije na Zemljinoj površini;
- unatoč jasno izraženom znanstvenom identitetu, ona je istovremeno i multidisciplinarna, odnosno interdisciplinarna znanost koja u okviru svog autonomnog znanstvenog sustava objedinjuje discipline prirodnih, društvenih i tehničkih znanosti;
- zbog kompleksnog objekta proučavanja i svojstveno joj kauzalne i analitičko-sintetičke metodologije, ona objedinjuje značajke prostorno-analitičke (analiza pojedinih elemenata/čimbenika geoprostornog kompleksa) i prostorno-sintetičke znanosti (integracija rezultata istraživanja vlastitih i korelativnih disciplina);
- u istraživanju koristi suvremene metode i informacijsko-komunikacijske tehnike za organiziranje, procesiranje i interpretaciju dobivenih podataka;
- suvremena geografija problemski je orientirana znanost, usmjerena na razumijevanje i rješavanje problema održivog razvoja na svim razinama prostornog planiranja/uređenja;

Na Geografskom odsjeku PMF-a Sveučilišta u Zagrebu te Odjelu za geografiju Sveučilišta u Zadru studenti iz niza kolegija stječu znanja o geoprostornom sustavu/kompleksu (uključujući njegov prirodno-geografski i društveno-geografski podsustav) te usvajaju potrebne vještine i sposobnosti za prepoznavanje, vrednovanje i zaštitu razvojnih potencijala prostora. Spomenimo samo geomorfologiju, hidrogeografiјu, klimatologiju, biogeografiјu, geoekologiju, demogeografiјu, ekonomsku geografiju, urbanu geografiju, ruralnu geografiju i niz drugih kolegija, koje neizostavno čine analitički dio svih dokumenata prostornog uređenja (iscrpan pregled kolegija vidjeti u prilogu 3). Poseban naglasak pritom je dan na međuzavisnost i uzročno-posljedične veze među pojedinim elementima geoprostornog sustava, odnosno prostorne procese i njihove geografske učinke.

Stručne kompetencije geografa u prostornom planiranju dodatno upotpunjuje kontinuirana povezanost s praksom, od studentskih praktikuma, preko redovitog studijskog posjećivanja Zavoda za prostorno planiranje Ministarstva za graditeljstvo i prostorno uređenje te obvezna dvotjedna radna praksa, uglavnom u Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja te Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU, odnosno županijskim uredima za prostorno planiranje i uređenje.

Naposljetu, sadržaj prostornog planiranja, uključujući i strateške dokumente prostornog uređenja Republike Hrvatske, uvelike se temelje na stručnim sadržajima geografskih kolegija. To je krucijalni pokazatelj svrhovitosti geografskih znanja u poslovima prostornog planiranja koji, međutim, i nalaže potrebu odgovarajućeg vrednovanja stručnjaka-geografa kao prostornih planera (stalnih članova uže prostorno-planerske ekipe).

2. URAVNOTEŽENI I POLICENTRIČNI PROSTORNI RAZVOJ TEMELJEN NA POSEBNOSTIMA PROSTORA I MJESTA

Partikularistički pristup (kako sektorski, tako i prostorno-planski u užem smislu - definiranje *zoninga*) sve više ustupa mjesto integralnom, cjelovitom i dugoročnom strateškom planiranju razvoja koje objedinjuje regionalno i prostorno planiranje, omogućujući aktiviranje svih razvojnih potencijala konkretnog područja. Tako se u normativnim aktima o prostornom razvoju EU sve više se koristi sintetičan (i semantički indikativan) termin *teritorijalna kohezija*, pod čim se podrazumijeva ostvarivanje uravnoteženog, učinkovitog i održivog prostornoga i regionalnog razvoja osiguravanjem jednakih mogućnosti za ostvarivanje i dosizanje svih dostupnih razvojnih prostornih potencijala za sve, bez obzira gdje se nalazili. Kao što pokazuje dosadašnja praksa, takav razvoj moguć je samo uz pretpostavku solidarnosti između uspješnijih i regija u zaostajanju. To između ostalog potvrđuje i pozitivno iskustvo poticanja socijalnog i gospodarskog razvoja tada manje razvijenih zemalja EU sredstvima Kohezijskog fonda, uspostavljenog još 1993. godine.

Zbog različitih doktrina prostornog planiranja i uređenja u EU, koje je u nadležnosti njezinih država-članica, *teritorijalna kohezija* ima nadređeno značenje kao zajednički koncept/dokument prostornog razvoj Unije u funkciji jačanja integracijskih procesa. Takav pristup i cilj prostornog razvoja, zacrtani još 2007. i dopunjeni 2011. godine, jasno su naznačeni u trenutno najvažnijem dokumentu njezine razvojne strategije do kraja tekućeg desetljeća: *Territorial Agenda of the European Union 2020, Towards an Inclusive, Smart and Sustainable Europe of Diverse Region*.

Ključni značenje za ostvarivanje veće teritorijalne kohezije ima odgovarajuća prostorna organizacija, zasnovana na uravnoteženom i policentričnom razvoju, uz uvažavanje posebnosti prostora i mjesta. Njezini su instrumenti funkcionalna regionalna struktura/sustav, hijerarhijski oblikovana mreža središnjih naselja (nodalno-funkcionalna organizacija), prostoru najprimjerena ekomska struktura i učinkovit prometni sustav.

Uloga prostornog planiranja

Gotovo je nepodijeljeni stav akademske zajednice, izražavan na stručnim i znanstvenim skupovima, kako su dugogodišnje kvalitetne i učinkovite tradicije i prakse sustava prostornog uređenja u Hrvatskoj u doba tranzicije bile izložene pritiscima izazvanim novom političkom, društvenom i ekonomskom stvarnošću.¹ Među njima naglašavamo:

¹ Spomenimo samo one najrecentnije, na kojemu su ovakvi stavovi bili izražavani i podržavani: 1. Međunarodni znanstveni skup «Promišljanje urbanizma», Sveučilište u Zagrebu - Arhitektonski fakultet, svibanj 2012., Zagreb; Okrugli stol «Akteri društvenih promjena u prostoru. Transformacija prostora i kvalitete života u Hrvatskoj», Institut za društvena istraživanja, prosinac 2011., Zagreb; Znanstveni skup «Perspektive prostornog razvoja Republike Hrvatske», Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, studeni 2011., Zagreb.

1. pojavu novih, profitu usmjernih aktera;
2. nestanak interdisciplinarnosti (čak i ekskluzivnost i dominacija pojedinih struka u planerskim ekipama, s posljedičnim nedovoljnim razumijevanjem zakonitosti prostornog kompleksa);
3. inertno praćenje stihiju prostornih procesa;
4. nedostatak učinkovitog korigiranja nepoželjnih trendova odgovarajućim prostorno-planskim mjerama s ciljem usklađenijega teritorijalnog razvoja.

Sve navedeno rezultiralo je dugoročno neodrživim i nedopustivim trendovima u prostoru.

Suvremeno prostorno planiranje u Hrvatskoj nužno se treba nametnuti kao učinkovitiji agens teritorijalne kohezije na svim razinama prostorno-razvojne hijerarhije. Za takvo njegovo funkcioniranje nužno je nekoliko preduvjeta:

- cjelovit pristup području planiranja i uređenja kao geoprostornom sustavu, sa svojstvenim mu strukturama i procesima;
- znanstveno determiniranje svih oblika prostorno-razvojnih debalansa;
- na posebnostima prostora utemeljena izrada razvojne strategije s odgovarajućom prostornom organizacijom i definiranjem funkcionalne strukture koja će potaknuti uravnoteženiji razvoj i veću teritorijalnu koheziju.

U takvom pristupu posebnost prostora i mjesta ima dvojaku funkciju, odnosno značenje. I kao prostorna datost ili objektivna stvarnost, na kojoj se zasnivaju polazne osnove u postupku planiranja i uređenja, i kao element zaštite pri vrednovanju resursne osnove prostora, s ciljem ostvarivanja prepostavki za njegov održivi razvoj.

Značaj geografije

Prostorni koncept sadržan je u strukturi, znanstvenoj predmetnosti i unutrašnjoj logici geografije. Koncepti prostora i mjesta u fokusu su njezina interesa od začetaka razvoja discipline, a tijekom stoljeća razvio se niz teorijskih pristupa ovim, naoko tako jednostavnim i bliskim, a u biti izuzetno složenim fenomenima. Stoga je razumljivo što su neki od vodećih svjetskih teoretičara prostora i planiranja upravo školovanjem geografi, poput Yi-Fu Tuana, Davida Harveya, Edwarda Soje, Patsy Healey i drugih.

U sklopu diplomskog studija „Prostorno planiranje i regionalni razvoj“ na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu i Primjenjene geografije na Odjelu za geografiju Sveučilišta u Zadru studenti u brojnim kolegijima usvajaju ključna teorijska znanja i sposobnosti nužna za poslove prostornog planiranja. To više što je pristup planiranju temeljen na posebnostima prostora i mjesta, a pogotovo planiranje temeljeno na „teritorijalnom kapitalu“, blizak kompleksnoj, uzročno-posljedičnoj vizuri istraživanja prostora i mjesta u geografiji. Takvim,

kompleksnim, pristupom razvija se prostorno-logičko, teorijsko ili apstraktno mišljenje, kao jedan od temeljnih ciljeva geografskog obrazovanja uopće.

3. INTERDISCIPLINARNOST, UVAŽAVANJE RELEVANTNIH STRUKA I STRUČNJAKA I SURADNIČKI ODNOSI U PROSTORНОM PLANIRANJU I UREĐENJU

Kao kompleksna djelatnost s heterogenim objektom interesa, prostorno planiranje i uređenje nužno je zasnovano na multidisciplinarnosti i interdisciplinarnosti. Prepoznavanje, vrednovanje i zaštita prostornih potencijala i, pogotovo, pristup planiranju temeljen na posebnostima prostora i mjesta nezamislivi su bez različitih vrsta znanja neophodnih za ostvarivanje dugoročno održivog razvoja područja planiranja. To se izrijekom naglašava i u dokumentima vodećih europskih udruženja prostornih planera, poput *European Council of Spatial Planners* (ECTP) i *Association of European Schools of Planning* (AESOP) (npr. *Core requirements for a high-quality European planning education*, prema Dühr i dr., 2010).

Potreba interdisciplinarnosti podrazumijeva da prostorno planiranje i uređenje treba biti zajedničko područje rada svih relevantnih struka i stručnjaka, kao i njihovu primjerenu komunikaciju i suradnju. Pritom je nužno respektirati obrazovanje (stručnu osposobljenost), zakonsko priznavanje stečenih kompetencija i pravo na rad.

Prostorno planiranje

Obrazovanje za poslove prostornog planiranja i uređenja u europskim državama vrlo je raznoliko i odraz je različitih kultura, doktrina i planerskih tradicija (Faludi; Friedmann prema Dühr i dr., 2010).

Usprkos svim različitostima jasno se mogu raspoznati dva temeljna pristupa:

1. Obrazovanje za poslove prostornog planiranja u okviru cjelovitih, višegodišnjih, posebnih studijskih programa;
2. Obrazovanje za poslove prostornog planiranja u okviru nekih drugih struka, u obliku specijalizacija i sl. (u Europi najčešće na fakultetima arhitekture, geografije, krajobrazne arhitekture, socijalnih znanosti i nekih inženjerskih znanosti).

Usprkos različitim praksama obrazovanja i stjecanja kompetencija za rad, ključna je intencija uklanjanje zakonskih prepreka koje onemogućuju sudjelovanje različitih struka u poslovima prostornog planiranja. Nedavno istraživanje *European Council of Spatial Planners* (ECTP) upozorilo je na probleme koje pri zapošljavanju u pojedinim državama imaju prostorni planeri koji nisu ovlašteni arhitekti. ECTP je nastavilo s radom na stvaranju zajedničke

platforme koja će omogućiti stručnjacima različitih disciplina čija su znanja relevantna za prostorno planiranje da steknu zakonske uvjete za rad.

Uloga geografije

Nastavni rad i obrazovanje geografa za poslove u sustavu prostornog uređenja

Obrazovanje za poslove prostornog planiranja na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu i Odjelu za geografiju Sveučilišta u Zadru pripadaju drugom od dva navedena modela visokoškolskog obrazovanja za planere u europskim državama. Tradicija visokoškolskog obrazovanja geografa za poslove u prostornom uređenju započela je na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu još daleke akad. god. 1960/1961. kada je organiziran poslijediplomski doktorski studij koji je od svojih početaka naglašeno orijentiran prema problematici prostornog planiranja i uređenja. Takvu orijentaciju potvrđuje i njegov naziv „Geografske osnove prostornog planiranja i uređenja“, pod kojim se izvodi nastava od 1984. godine. I danas se, nakon inoviranja i reformi u okviru Bolonjskog procesa, izvodi istoimeni doktorski studij. To je – koliko nam je poznato – jedini takav studijski program na Sveučilištu u Zagrebu koji obrazuje stručnjake za prostorno planiranje i uređenje na trećem (poslijediplomskom, doktorskom) stupnju.

Na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu danas je organiziran **diplomski sveučilišni studij Prostorno planiranje i regionalni razvoj** (ostali smjerovi: Fizička geografija s geoekologijom, Baština i turizam, Geografski informacijski sustavi te nastavnički smjer) dok je na Sveučilištu u Zadru organiziran jednopredmetni **diplomski sveučilišni studij Primijenjene geografije**. Potpuni pregled svih diplomskih i doktorskog studija dan je u prilogu 3., a u nastavku se kao primjer navode osnovni zadaci i struktura diplomskog studija *Prostorno planiranje i regionalni razvoj*, te sadržaj kolegija *Osnove regionalnog i prostornog planiranja*.

Osnovni zadaci studija Prostorno planiranje i regionalni razvoj su:

- Razumijevanje teorijskih osnova prostornog planiranja i regionalnog razvoja. Usvajanje znanja o planerskim sustavima u Hrvatskoj i Europskoj uniji.
- Upoznavanje s metodama i tehnikama regionalnog i prostornog planiranja.
- Ocjenjivanje razvojnih resursa te definiranje razvojnih mjera i ciljeva prostornog uređenja.
- Osposobljavanje studenata za sudjelovanje u izradi prostornih planova i razvojnih strategija na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Temeljni kolegiji	Izborni kolegiji
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvod u istraživački rad ▪ Prirodna osnova u prostornom planiranju ▪ Osnove regionalnog i prostornog planiranja ▪ Metode i tehnike regionalnog i prostornog planiranja ▪ Restrukturiranje ruralnih područja ▪ Grad u regionalnom planiranju ▪ Terenska nastava iz geografije ▪ Promet i organizacija prostora ▪ Regionalni razvoj ▪ Radna praksa (90 sati/god.) ▪ Diplomski seminar ▪ Diplomski rad s obranom 	<ul style="list-style-type: none"> • Primijenjena geomorfologija • Geomorfologija i hidrografija krša • Demogeografska analiza malih područja • Prirodni resursi • Turizam i rekreacija u prostornom planiranju • Faktori lokacije industrije i poslovanja • Međunarodne organizacije • Analize u GIS-u • Stanovništvo Hrvatske • Urbano-socijalna geografija • Suvremene sociogeografske teme • Katastar nekretnina • Primijenjena klimatologija • Prirodni rizici • Gradske regije • Baština i turizam u ruralnim područjima • Trgovinska geografija • Prekogranična suradnja i regionalna politika EU • Geografija krša

Sadržaj kolegija *Osnove regionalnog i prostornog planiranja*:

Prostor kao razvojni resurs. Interdisciplinarnost u planiranju prostora. Pojam, pojava i razvoj prostornog i regionalnog planiranja. Evolucija teorija i paradigmi regionalnog razvoja i planiranja: klasične teorije (centralna naselja, polovi razvoja, centar-periferija i dr.) i nove paradigmme. Teorije i pristupi u prostornom i regionalnom planiranju (sistemske i racionalne teorije; kritičke teorije; neoliberalne teorije; pragmatične teorije; kolaborativne i participativne teorije). Ciljevi, uloge i zadaće planera s obzirom na različite teorijske pristupe. Razvoj i novije tendencije u razvoju prostornog i regionalnog planiranja u Europi, Europskoj uniji i svijetu (ESPON). Faze planiranja i izrada plana (analiza, planiranje, implementacija,

evaluacija). Prepoznavanje i vrednovanje prostornih resursa (prirodnih, demografskih, društvenih, gospodarskih). Identitet prostora kao razvojni resurs u planiranju (geografski marketing). Metode u planiranju (eksplorativne i normativne metode prognoziranja; analiza trenda; analogije; metoda Delfi; scenariji). Pojam regije u regionalnom planiranju i provedba regionalizacije. Tipologije prostora. Izrada i analiza sustav središnjih naselja. Primjena GIS-a u prostornom i regionalnom planiranju. Sustav planiranja prostora u Republici Hrvatskoj i susjednim državama (zakonska osnova, vrsta i hijerarhije planova, vertikalna i horizontalna integracija). Prostorno planiranje u zaštićenim područjima. Koncepti, dionici i usuglašavanje konfliktnih interesa u prostornom planiranju.

Znanstveni rad

Znanstveno-istraživački rad čini temelj nastavnih aktivnosti u visokoškolskom obrazovanju. Smatramo kako svi znanstveni projekti na geografskim odsjecima u Zagrebu i Zadru svojim teorijsko-metodološkim osnovama i rezultatima istraživanja pridonose znanjima važnim u sustavu prostornog uređenja Hrvatske:

- Geomorfološko kartiranje Republike Hrvatske (glavni istraživač: doc. dr. Nenad Buzjak (od 2010.), prije: prof. dr. Andrija Bognar (2007. - 2010.))
- Hrvatski priobalni krški prostor - geomorfološke i ekološke značajke (glavni istraživač: prof. dr. Perica Dražen)
- Geomorfološka i geoekološka istraživanja krša RH (glavni istraživač: prof. dr. Sanja Faivre)
- Promjene okoliša i kulturni pejzaž kao razvojni resurs (glavni istraživač: prof. dr. sc. Borna Fuerst-Bjeliš)
- Demogeografske posebnosti hrvatskog priobalja i otoka (glavni istraživač: prof. dr. Martin Glamuzina)
- Geografske osnove razvoja litoralnih regija Hrvatske (glavni istraživač: prof. dr Damir Magaš)
- Urbani sistemi u prostornom razvoju Hrvatske (glavni istraživač: prof. dr. Dražen Njegač)
- Geografsko vrednovanje prostornih resursa krških i ruralnih područja Hrvatske (glavni istraživač: prof. dr. Dane Pejnović)
- Prostorne značajke demografskih resursa Hrvatske (glavni istraživač prof. dr. Aleksandar Toskić)
- Geografska istraživanja prigraničnih područja Hrvatske (glavni istraživač: doc. dr. sc. Ivan Zupanc)

Zaključne postavke

Na temelju izloženoga moguće je uopćiti nekoliko zaključnih prijedloga s ciljem objektivnijeg vrednovanja geografije i geografa u prostornom planiranju i uređenju, a na taj način i unaprjeđenja te specifično važne djelatnosti u Hrvatskoj:

- Zakonskim reguliranjem i uvažavanjem postojeće nomenklature zanimaњa (sveučilišnih diploma) potrebno je hitno ukloniti postojeće administrativne prepreke za zapošljavanje stručno osposobljenih geografa u djelatnosti prostornog planiranja i uređenja;
- Uloga geografije, kao eminentno prostorne struke, opravdava angažiranje stručno osposobljenih geografa (magistri geografije sa završenim diplomskim studijem) kao stalnih članova planerskih ekipa u državnom i županijskim zavodima za prostorno planiranje i uređenje;
- Zakonskim reguliranjem omogućiti da stručno osposobljeni geografi sa stupnjem doktora znanosti (prema sadašnjem sustavu obrazovanja) te magistara znanosti (prema predbolnijskom sustavu) sa završenim poslijediplomskim studijem *Geografske osnove prostornog planiranja i uređenja*, mogu obnašati funkciju odgovornog voditelja prostornog planera;
- U Savjetu prostornog uređenja Republike Hrvatske osigurati interdisciplinarnost uključivanjem širokog kruga stručnjaka, a posebno onih koji su izravno povezani s prostornim razvojem, što svakako podrazumijeva i znanstvenika-geografa.

Uvažavanje izloženih prijedloga općenito bi pridonijelo uravnoteženijem vrednovanju struka i stručnjaka u prostornom planiranju i uređenju, u skladu s načelom stručne relevantnosti i kompetentnosti (stečene na temelju odgovarajućega studijskog programa), a posebno - nužno većem uvažavanju geografije, kao jedne od najkompetentnijih struka u toj djelatnosti. To bi se pozitivno odrazilo u dosljednijoj primjeni interdisciplinarnosti u području prostornog planiranja i uređenja, što je jedan od temeljnih preduvjeta za vraćanje digniteta ovoj važnoj djelatnosti i njezinom učinkovitijem doprinosu održivom razvoju Hrvatske u cjelini.

Literatura:

Dühr, S., Colomb, C. I Nadin, V. 2010. *European Spatial Planning and Territorial Cooperation*, Routledge, Oxon

Friedmann, J. 2011. *Insurgencies: Essays in Planning Theory*, Routledge, Oxon

Marinović-Uzelac, A. 2001. *Prostorno planiranje, Dom i svijet*, Zagreb

*** (2011.) *Territorial Agenda of the European Union 2020, Towards an Inclusive, Smart and Sustainable Europe of Diverse Region*, <http://www.eu2011.hu/document/territorial-agenda-european-union-2020-towards-inclusive-smart-and-sustainable-europe-diver> [12.2.2012.]

PRILOG 2. Prijedlozi i obrazloženja za izmjenu Zakona o prostornom uređenju i gradnji

U ovom se prilogu predlažu konkretnе izmjene i dopune postojećeg Zakona, prema sljedećim zaključcima iz Priloga 1.:

- Zakonskim reguliranjem i uvažavanjem postojeće nomenklature zanimaњa (sveučilišnih diploma) potrebno je hitno ukloniti postojeće administrativne prepreke za zapošljavanje stručno osposobljenih geografa u djelatnosti prostornog planiranja i uređenja;
- Uloga geografije, kao eminentno prostorne struke, opravdava angažiranje stručno osposobljenih geografa (magistri geografije sa završenim diplomskim studijem) kao stalnih članova planerskih ekipa u državnom i županijskim zavodima za prostorno planiranje i uređenje;
- Zakonskim reguliranjem omogućiti da stručno osposobljeni geografi sa stupnjem doktora znanosti (prema sadašnjem sustavu obrazovanja) te magistara znanosti (prema predbolnijskom sustavu) sa završenim poslijediplomskim studijem *Geografske osnove prostornog planiranja i uređenja*, mogu obnašati funkciju odgovornog voditelja prostornog planera;
- U Savjetu prostornog uređenja Republike Hrvatske osigurati interdisciplinarnost uključivanjem širokog kruga stručnjaka, a posebno onih koji su izravno povezani s prostornim razvojem, što svakako podrazumijeva i znanstvenika-geografa.

U dalnjem tekstu iznose se komentari pojedinačnih članke koji bi omogućili ostvarivanje navedenih prijedloga.

Stručni ispit

Članak 5.

Stavak 1.

Odgovorne osobe koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja u pravnim osobama i zavodima iz članka 29. ovoga Zakona te ovlašteni arhitekti dužni su položiti stručni ispit za obavljanje poslova prostornog uređenja te upotpunjavati i usavršavati svoje znanje.

Stavak 6.

Program, uvjete i način polaganja stručnog ispita kao i upotpunjavanja i usavršavanja znanja osoba koje su položile ispit iz stavka 1. ovoga članka, te njegove provjere propisuje ministar pravilnikom.

Komentar/obrazloženje:

Ovim odredbama članka 5. te njemu podređenog *Pravilnika o stručnom ispitu te upotpunjavanju i usavršavanju znanja osoba koje obavljaju poslove prostornog uređenja i*

graditeljstva (NN 24/08, NN 141/09, NN 23/11, NN 129/11) nisu obuhvaćeni magistri geografije koji su završili diplomski studij na Geografskom odsjeku PMF-a Sveučilišta u Zagrebu i Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru.

Naime, člankom 12. navedenog Pravilnika (NN 24/08, NN 141/09, NN 23/11, NN 129/11) određuje se kako:

“Pravo na polaganje stručnog ispita za poslove prostornog i urbanističkog planiranja ima osoba arhitektonske struke. Pravo na polaganje stručnog ispita za upravne poslove prostornog uređenja i gradnje ima osoba arhitektonske i građevinske struke.”

Ovim odredbama onemogućuje se polaganje stručnog ispitia osobama geografske struke, a time izravno i obavljanje poslova prostornog uređenja.

Prijedlog:

Smatramo kako argumentacija o kompetencijama geografa za poslove prostornog uređenja i planiranja iznesena u Polazištima (Prilog 1.) te detaljan izvod iz nastavnog plana i programa diplomskih sveučilišnih studija geografije (Prilog 3.), treba biti temelj da se u novom Zakonu i njemu podređenom Pravilniku unesu odredbe koje će magistrima geografije omogućiti polaganje stručnog ispita i time stvoriti zakonska osnova za ostvarivanje prava na rad u skladu sa stečenim kompetencijama.

Odgovorni voditelj izrade nacrta prijedloga dokumenata prostornog uređenja

Članak 40.

Stavak 2.

Odgovorni voditelj je osoba koja ima status ovlaštenog arhitekta, odnosno ovlaštenog arhitekta urbaniste.

Komentar/obrazloženje:

Polazeći od stručne sposobnosti (analiza nastavnog programa studija) te iskustava iz rada geografa u županijskim, gradskim i općinskim ustanovama, smatramo da su za obavljanje poslova odgovornog voditelja sposobljeni i geografi sa završenim poslijediplomskim doktorskim studijem *Geografske osnove prostorog uređenja i planiranja* i stečenim akademskim zvanjem doktora znanosti (prema sadašnjem sustavu obrazovanja) odnosno magistra znanosti (prema predbolonjskom sustavu obrazovanja).

Prijedlog:

Odgovorni voditelj izrade nacrta prijedloga dokumenata prostornog uređenja je osoba koja ima status ovlaštenog arhitekta, odnosno ovlaštenog arhitekta urbaniste ili **geograf sa stupnjem doktora znanosti iz područja prostornog planiranja i uređenja**.

Savjet prostornog uređenja

Članak 27.

Stavak 3.

Članove i predsjednika Savjeta imenuje Vlada iz redova znanstvenih, stručnih, javnih i drugih djelatnika te predstavnika središnjih tijela državne uprave nadležnih za pojedina područja od utjecaja na prostorno uređenje.

Komentar/obrazloženje:

Dosadašnja iskustva pokazala su kako usprkos naglašenoj potrebi za interdiscipliranošću u prostornom uređenju, što se izrijekom navodi i u čl. 2. stavak 24. postojećeg zakona, sastav Savjeta nažalost nije održavao tu intenciju.

Prijedlog:

U dio sastava Savjeta za prostorno uređenje uključiti stručnjake znanstvenih disciplina najuže povezanih s problematikom prostornog razvoja. Pritom, uz sve ostale znanosti, posebno naglašavamo važnost sudjelovanja geografa, čija znanstvena istraživanja proučavaju geoprostorni sustav/kompleks, s ciljem njegova održivog/obzirnog razvoja.

Zavodi za prostorno uređenje županija i Grada Zagreba

Članak 38.

Stavak 4

Zavodi iz stavka 1. ovoga članka i zavod za prostorno uređenje, kojeg može osnovati veliki grad, moraju ispunjavati uvjete za obavljanje djelatnosti prostornog uređenja, koje propisuje ministar pravilnikom.

Komentar/obrazloženje:

Prvo, na temelju ovog članka donesen je Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati županijski/gradski zavod za prostorno uređenje za obavljanje poslova izrade prostornih planova (NN broj 24/08 i 19/10) koji ne akceptira na adekvatan način magistre geografije koji su završili diplomski studij na Geografskom odsjeku PMF-a, Sveučilišta u Zagrebu) te Odjela za geografiju, Sveučilišta u Zadru, odnosno poslijediplomski (doktorski) studij „Geografske osnove prostornog planiranja i uređenja“ (PMF – Geografski odsjek, Sveučilište u Zagrebu).

Drugo, prema aktualnom Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, geografija je uvrštena u područje 8. interdisciplinarna područja znanosti, kako slijedi: **Polje:** 8.02. Geografija, **Grane:** 8.02.01. fizička geografija, 8.02.02. društvena geografija, 8.02.03. regionalna geografija, 8.02.04. primijenjena geografija.

Prijedlog izmjene Pravilnika:

Na poslovima obavljanja djelatnosti prostornog uređenja u zavodu mora biti zaposleno u punom radnom vremenu na neodređeno vrijeme najmanje 4 zaposlenika od kojih je jedan:

- magistar inženjer arhitekture koji ima status ovlaštenog arhitekta, odnosno ovlaštenog arhitekta urbanista, položeni stručni ispit za stručne poslove prostornog uređenja i najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima izrade dokumenata prostornog uređenja,
- magistar inženjer arhitekture koji ima položeni stručni ispit za stručne poslove prostornog uređenja i najmanje 3 godine radnog iskustva na poslovima izrade dokumenata prostornog uređenja,

- magistar geografije koji ima položeni stručni ispit za stručne poslove prostornog uređenja i najmanje 3 godine radnog iskustva na poslovima izrade dokumenata prostornog uređenja,
- magistar inženjer prometa ili magistar inženjer građevinarstva koji ima najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima prostornog uređenja i
- magistar prirodnih ili društvenih znanosti (ekologije, geografije, ekonomije, sociologije, prava ili slične znanosti).

Članak 5.

Osim zaposlenika iz članka 4. ovoga Pravilnika u zavodu mora biti zaposleno u punom radnom vremenu na neodređeno vrijeme i najmanje 2 zaposlenika koji su završili studij i stekli stručni, odnosno akademski naziv ili imaju srednju stručnu spremu, pravne, ekonomske ili druge odgovarajuće struke, radi obavljanja administrativnih, računovodstvenih, tajničkih i drugih pratećih poslova.

Komentar/obrazloženje:

Mišljenja smo da treba smanjiti broj administrativnih djelatnika (sa 2 na 1), na račun povećanja broja zaposlenika u punom radnom vremenu i na neodređeno vrijeme na stručnim poslovima prostornog uređenja (sa 4 na 5 zaposlenika)

Prijedlog izmjene Pravilnika:

Osim zaposlenika iz članka 4. ovoga Pravilnika u zavodu mora biti zaposleno u punom radnom vremenu na neodređeno vrijeme i najmanje jedan (1) zaposlenik koji je završio studij i stekao stručni, odnosno akademski naziv ili ima srednju stručnu spremu, pravne, ekonomske ili druge odgovarajuće struke, radi obavljanja administrativnih, računovodstvenih, tajničkih i drugih pratećih poslova.

Članak 6.

U izradi nacrta prostornog plana kojega izrađuje, zavod je dužan osigurati i sudjelovanje najmanje jednog:

- magistra prava koji ima najmanje 3 godine radnog iskustva pretežno na poslovima prostornog uređenja ili na poslovima izrade normativnih akata,
- magistra prirodnih znanosti (geografije, agronomije, šumarstva, biologije ili slične znanosti)

koji ima najmanje 3 godine radnog iskustva na poslovima prostornog uređenja i – magistra društvenih znanosti (ekonomске, sociološke, demografske ili slične znanosti). U izradi nacrta prostornog plana županije i nacrta prostornog plana Grada Zagreba zavod je, osim osoba iz stavka 1. ovoga članka, dužan osigurati i sudjelovanje najmanje jednog magistra, odnosno magistra inženjera s područja zaštite okoliša. Magistrom iz stavka 1. i 2. ovoga članka smatra se i zaposlenik Zavoda.

Komentar/obrazloženje:

Kao što je prethodno izloženo, prema aktualnom Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, geografija je uvrštena u područje 8. interdisciplinarna područja znanosti, kako slijedi: **Polje:** 8.02. Geografija, **Grane:** 8.02.01. fizička geografija, 8.02.02. društvena geografija, 8.02.03. regionalna geografija, 8.02.04. primijenjena geografija.

Prijedlog izmjene Pravilnika:

U izradi nacrta prostornog plana kojega izrađuje, zavod je dužan osigurati i sudjelovanje najmanje jednog:

- magistra prava koji ima najmanje 3 godine radnog iskustva pretežno na poslovima prostornog uređenja ili na poslovima izrade normativnih akata,
- magistra prirodnih znanosti (agromijije, šumarstva, biologije ili slične znanosti) koji ima najmanje 3 godine radnog iskustva na poslovima prostornog uređenja i
- magistra društvenih znanosti (ekonomске, sociološke, demografske ili slične znanosti).

- magistra interdisciplinarnih područja znanosti (geografske ili slične znanosti)
U izradi nacrta prostornog plana županije i nacrta prostornog plana Grada Zagreba zavod je, osim osoba iz stavka 1. ovoga članka, dužan osigurati i sudjelovanje najmanje jednog magistra, odnosno magistra inženjera s područja zaštite okoliša. Magistrom iz stavka 1. i 2. ovoga članka smatra se i zaposlenik Zavoda.

PRILOG 3. Izvod iz nastavnog plana i programa Geografskog odsjeka PMF-a Sveučilišta u Zagrebu te Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru

1. Izvod iz Nastavnog plana Poslijediplomskog doktorskog studija
Geografske osnove prostornog planiranja i uređenja, akademska godina 2012./2013.
Geografski odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilište u Zagrebu
2. Izvod iz Nastavnog plana preddiplomskog i diplomskih istraživačkih smjerova -
Geografski odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilište u Zagrebu
3. Izvod iz Nastavnog plana preddiplomskog i diplomskog istraživačkog smjera –
Odjel za geografiju, Sveučilište u Zadru

**1. Izvod iz Nastavnog plana Poslijediplomskog doktorskog studija
Geografske osnove prostornog planiranja i uređenja, akademska godina 2012./2013.
Geografski odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilište u Zagrebu**

I.godina

Šifra predmeta	Nositelj	Naziv predmeta	Sati				ECTS
			P	S	IS	DS	
101	A.Lukić	Uvod u studije prostornog uređenja i planiranja	10	5			12
102	A.Toskić	GIS u prostornom planiranju i uređenju			15		12
103	D. Orešić	Metodologija znanstveno istraživačkog rada u geografiji				15	12
401		Seminar I					14
		Izborni predmet	5		10		10

II. godina

Šifra predmeta	Nositelj	Naziv predmeta	Sati				ECTS
			P	S	IS	DS	
104	B. Fürst Bjeliš	Principi i metode regionalizacije	10		5	5	12
301		Terenska nastava			50		8
		Objava rada u znanstvenom časopisu					20
		Izborni predmet	5		10		10
		Izborni predmet	5		10		10

III. godina

Šifra predmeta	Nositelj	Naziv predmeta	Sati				ECTS
			P	S	IS	DS	
402		Seminar II					10
		Objava rada sa sudjelovanja na znanstvenom skupu					10
		Studija geografskog dijela prostorne analize za odabrani prostor					10
		Doktorska disertacija					30

Izborni kolegiji 1. godine

Šifra predmeta	Nositelj	Naziv predmeta	Sati				ECTS
			P	S	IS	DS	
201	D. Orešić	Vrednovanje voda u uređenju prostora	5		10		10
202	S. Faivre	Strukturno-geomorfološka istraživanja u kršu	5		10		10
204	K. Bašić	Demografske osnove prostornog uređenja i planiranja	5		10		10
206	D. Pejnović	Planiranje održivog razvijanja ruralnih područja	5		10		10

Izborni kolegiji 2. godine

Šifra predmeta	Nositelj	Naziv predmeta	Sati				ECTS
			P	S	IS	DS	
203	A. Filipčić	Klimatološka diferencijacija prostora	5		10		10
205	D. Njegač	Grad u prostornom planiranju	5		10		10
208	M. Jakovčić	Prometno-geografska osnova uređenja prostora	5		10		10
209	Z. Stiperski	Industrija i prostorno planiranje	5		10		10
210	Z. Curić	Turizam i rekreacija u planiranju i uređenju prostora	5		10		10
211	I. Koprić	Lokalna uprava i samouprava	5		10		10
212	N. Buzjak	Principi i metode geoekološkog istraživanja	5		10		10

P – predavanja, S – seminari, IS – istraživački rad, DS – diskusijske skupine

**2. Izvod iz Nastavnog plana preddiplomskog i diplomskih istraživačkih smjerova -
Geografski odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilište u Zagrebu**

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ

**Preddiplomski sveučilišni studij – GEOGRAFIJA,
smjer: istraživački**

I. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
S. Šterc	38777	Uvod u geografiju	2+0+0	4		
K. Bašić	38778	Statističke i grafičke metode u geografiji	2+2+0	5		
A. Toskić	38780	Kartografija	2+2+0	7		
A. Filipčić	38782	Klimatologija	3+2+0	7		
D. Orešić	38783	Hidrogeografija	3+0+2	7		
K. Fučkar Reichel J. Vulić	38079	Tjelesna i zdravstvena kultura 1*	0+2+0			
K. Bašić	47067	Statističke i grafičke metode u geografiji			2+2+0	5
A. Toskić	38781	Kartografija			2+2+0	5
A. Moro D. Pezelj D. Kurtanjek	47085	Geologija			2+2+0	5
S. Šterc	38784	Demogeografija			3+0+2	6
D. Orešić	38785	Geografija mora			3+0+1	5
**	38786	Terenska nastava iz geografije I (60 sati/god.)				4
K. Fučkar Reichel J. Vulić	38080	Tjelesna i zdravstvena kultura 2*			0+2+0	
UKUPNO:			20	30	23	30

P = broj sati predavanja tjedno, V = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, S = broj sati seminara tjedno.

* U skladu sa Statutom Sveučilišta u Zagrebu, nastava Tjelesne i zdravstvene kulture obvezna je za studente I. i II. godine preddiplomskog i integriranog preddiplomskog i diplomskog studija, ali ne ulazi u satnicu niti joj se pripisuju ECTS bodovi.

** Nastavnik po izboru studenta.

II. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
M. Jakovčić	54840	Ekonomска geografija	3+0+2	6		
D. Njegač	59088	Urbana geografija	3+0+2	6		
D. Pejnović	59089	Ruralna geografija	3+0+2	6		
Z. Stiperski	59090	Industrijska geografija	2+0+2	5		
Z. Curić	59091	Turistička geografija	3+0+1	4		
K. Fučkar Reichel J.	40849	Tjelesna i zdravstvena kultura 3*	0+2+0			

Vulić						
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 1		3		
S. Faivre	59070	Geomorfologija		3+2+0	6	
M. Jakovčić	59096	Prometna geografija		2+0+2	5	
L. Šakaja	59097	Kulturna geografija		2+0+2	5	
V. Prelogović	59098	Geografija Europe		2+0+1	4	
Z. Stiperski	59099	Politička geografija		2+0+1	3	
K. Fučkar Reichel J. Vulić	40850	Tjelesna i zdravstvena kultura 4*		0+2+0		
**	59116	Terenska nastava iz geografije II (60 sati/god.)			4	
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 2				3
UKUPNO:			23[#]	30	19[#]	30

P = broj sati predavanja tjedno, **V** = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, **S** = broj sati seminara tjedno.

* U skladu sa Statutom Sveučilišta u Zagrebu, nastava Tjelesne i zdravstvene kulture obvezna je za studente I. i II. godine preddiplomskog i integriranog preddiplomskog i diplomskog studija, ali ne ulazi u satnicu niti joj se pripisuju ECTS bodovi.

** Nastavnik po izboru studenta.

Bez satnice izbornih predmeta

IZBORNI PREDMETI II. GODINE			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Izborni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
Z. Stiperski	44568	Geografske osnove globalizacije	2+0+1	3		
D. Pejnović	46585	Geografija Jugoistočne Europe	3+0+0	3		
D. Njegač	46587	Geografija Istočne Azije	2+0+1	3		
L. Šakaja	46588	Geografija Angloamerike	2+0+1	3		
S. Faivre	46589	Geografija Latinske Amerike	2+0+1	3		
A. Filipčić	46590	Geografija Australije i Oceanije	2+0+1	3		
D. Kurtanjek	46593	Mineralogija i petrologija			2+1+0	3
A. Filipčić	46594	Regionalna klimatologija			1+0+2	3
D. Njegač	61393	Urbani sistemi svijeta			2+0+1	3
B. Fürst-Bjeliš	44572	Sredozemlje			2+0+1	3
L. Šakaja	46597	Geografija Rusije			2+0+1	3
Z. Stiperski	46598	Geografija Azije			2+0+1	3
Z. Stiperski	46599	Uvod u japanske studije			2+0+1	3
R. Vuk	46600	Geografija Afrike			2+0+1	3

III. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
A. Toskić	59100	Geoinformatika	2+2+0	6		
I. Zupanc	59102	Historijska geografija	2+0+2	6		
N. Buzjak	61161	Geoekologija i zaštita okoliša	2+0+2	6		
B. Fürst-Bjeliš	59103	Principi regionalizacije	1+2+0	6		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 3		3		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 4		3		
A. Toskić	59101	Geoinformatika			2+2+0	6
D. Njegač	59069	Geografija Hrvatske			3+0+2	5
S. Šterc	59113	Geografski teorijski pristup			1+0+1	3
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 5				3
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 6				3
*	59114	Terenska nastava iz geografije III (60 sati/god.)				4
**	59117	Radna praksa (40 sati/god.)				2
***	60669	Završni ispit s prvostupničkim radom				4
UKUPNO:			15[#]	30	11[*]	30

P = broj sati predavanja tjedno, V = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, S = broj sati seminara tjedno.

* Nastavnik po izboru studenta.

** Ustanova radne prakse prijavljuje se kod koordinatora za radnu praksu, koji ujedno daje potpis temeljem potvrde o uredno obavljenoj praksi.

*** Voditelj prvostupničkog rada po izboru; vidi opis završnoga ispita ispod tablica.

Bez satnice izbornih predmeta

IZBORNI PREDMETI III. GODINE			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Izborni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
Z. Stiperski	44568	Geografske osnove globalizacije	2+0+1	3		
D. Pejnović	46585	Geografija Jugoistočne Europe	3+0+0	3		
D. Njegač	46587	Geografija Istočne Azije	2+0+1	3		
L. Šakaja	46588	Geografija Angloamerike	2+0+1	3		
S. Faivre	46589	Geografija Latinske Amerike	2+0+1	3		
A. Filipčić	46590	Geografija Australije i Oceanije	2+0+1	3		
D. Kurtanjek	46593	Mineralogija i petrologija			2+1+0	3
A. Filipčić	46594	Regionalna klimatologija			1+0+2	3
D. Njegač	61393	Urbani sistemi svijeta			2+0+1	3
B. Fürst-Bjeliš	44572	Sredozemlje			2+0+1	3
L. Šakaja	46597	Geografija Rusije			2+0+1	3
Z. Stiperski	46598	Geografija Azije			2+0+1	3
Z. Stiperski	46599	Uvod u japanske studije			2+0+1	3
R. Vuk	46600	Geografija Afrike			2+0+1	3

V. Prelogović	46601	Geografija slabije razvijenih zemalja			2+0+1	3
---------------	-------	---------------------------------------	--	--	-------	---

DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJI

**Diplomski sveučilišni studij – GEOGRAFIJA,
smjer: PROSTORNO PLANIRANJE I REGIONALNI RAZVOJ**

I. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
S. Šterc	46494	Uvod u istraživački rad	1+1+0	3		
N. Buzjak A. Filipčić D. Orešić	72699	Prirodna osnova u prostornom planiranju	3+0+3	7		
A. Lukić	72625	Osnove regionalnog i prostornog planiranja	2+0+2	5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 1		5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 2		5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 3		5		
D. Pejnović	72626	Metode i tehnike regionalnog i prostornog planiranja			2+0+2	5
D. Pejnović	46515	Restrukturiranje ruralnih područja			2+0+2	5
D. Njegač	46516	Grad u regionalnom planiranju			3+0+1	5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 4				5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 5				5
*	60506	Terenska nastava iz geografije IV (60 sati/god.)				5
UKUPNO:			12[#]	30	8[#]	30

P = broj sati predavanja tjedno, **V** = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, **S** = broj sati seminara tjedno.

* Nastavnik po izboru studenta.

Bez satnice izbornih predmeta

II. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
M. Jakovčić	46517	Promet i organizacija prostora	2+0+2	5		
Z. Stiperski	72700	Regionalni razvoj	2+0+2	5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 6		5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 7		5		
*	61259	Radna praksa (90 sati/god.)		5		
**	72701	Diplomski seminar		5		
**	66812	Diplomski rad s obranom				30
UKUPNO:			14[#]	30		30

P = broj sati predavanja tjedno, **V** = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, **S** = broj sati seminara tjedno.

* Ustanova radne prakse prijavljuje se kod koordinatora za radnu praksu, koji ujedno daje potpis temeljem potvrde o uredno obavljenoj praksi.

** Nastavnik po izboru studenta. Diplomski seminar obuhvaća odabir mentora, konzultacije s mentorom o temi diplomskog rada, izradu koncepta diplomskog rada i obveznu prijavu teme diplomskoga rada, nakon čega odabrani mentor potpisom u indeksu potvrđuje da su obavljene obveze. Osnovne upute za diplomski ispit vidi iza tablica svih istraživačkih smjerova.

Bez satnice izbornih predmeta

IZBORNI PREDMETI			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Naziv predmeta	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
N. Bočić	46551	Primijenjena geomorfologija	2+0+1	5		
N. Bočić	47258	Geomorfologija i hidrografia krša	2+0+1	5		
K. Bašić	46553	Demogeografska analiza malih područja	2+0+1	5		
D. Orešić	61033	Prirodni resursi	2+0+1	5		
Z. Curić	46555	Turizam i rekreacija u prostornom planiranju	2+0+1	5		
Z. Stiperski	46556	Faktori lokacije industrije i poslovanja	2+0+1	5		
Z. Stiperski	46557	Međunarodne organizacije	2+0+1	5		
A. Toskić	46541	Analize u GIS-u	1+2+0	5		
S. Šterc	46562	Stanovništvo Hrvatske	2+0+1	5		
V. Prelogović	46563	Urbano-socijalna geografija			3+0+1	5
S. Klempić Bogadi	72627	Suvremene sociogeografske teme			2+0+1	5
M. Roić	46526	Katastar nekretnina			3+1+0	5
A. Filipčić	46560	Primijenjena klimatologija			2+0+1	5
D. Orešić	46546	Prirodni rizici			2+0+1	5
V. Prelogović	46554	Gradske regije			2+0+1	5
A. Lukić	46564	Baština i turizam u ruralnim područjima			2+0+1	5
M. Jakovčić	46565	Trgovinska geografija			2+0+1	5
Z. Stiperski D. Stilinović	46567	Prekogranična suradnja i regionalna politika EU			2+0+1	5
D. Pejnović	46550	Geografija krša			2+0+1	5

**Diplomski sveučilišni studij – GEOGRAFIJA,
smjer: FIZIČKA GEOGRAFIJA S GEOEKOLOGIJOM**

I. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
S. Šterc	46494	Uvod u istraživački rad	1+0+1	3		
N. Buzjak	60670	Primijenjena geoekologija	3+2+1	9		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 1		5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 2		5		
*		Izborni predmet(i) s PMF-a		8		
A. Filipčić	46509	Primijenjena klimatologija			2+0+2	5
D. Orešić	46511	Primijenjena hidrogeografija			2+2+0	5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 3				5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 4				5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 5				5
**	60502	Terenska nastava iz geografije IV (60 sati/god.)				5
UKUPNO:			8[#]	30	8[#]	30

P = broj sati predavanja tjedno, V = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, S = broj sati seminara tjedno.

* Po izboru studenta jedan ili više predmeta s preddiplomskih i diplomskih studija na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu izvan Geografskog odsjeka, ukupno najmanje 8 ECTS-a.

** Nastavnik po izboru studenta.

Bez satnice izbornih predmeta

II. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
B. Fürst-Bjeliš	72706	Povijest okoliša	2+0+2	5		
N. Bočić	72704	Primijenjena geomorfologija	3+0+3	10		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 6		5		
*	61259	Radna praksa (90 sati/god.)		5		
**	72701	Diplomski seminar	0+0+5	5		
**	66812	Diplomski rad s obranom				30
UKUPNO:			19[#]	30		30

P = broj sati predavanja tjedno, **V** = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, **S** = broj sati seminara tjedno.

*Ustanova radne prakse prijava se kod koordinatora za radnu praksu, koji ujedno daje potpis temeljem potvrde o uredno obavljenoj praksi.

** Nastavnik po izboru studenta. Diplomski seminar obuhvaća odabir mentora, konzultacije s mentorom o temi diplomskog rada, izradu koncepta diplomskog rada i obveznu prijavu teme diplomskoga rada, nakon čega odabrani mentor potpisom u indeksu potvrđuje da su obavljene obveze. Osnovne upute za diplomski ispit vidi iza tablica svih istraživačkih smjerova.

[#] Bez satnice izbornih predmeta

IZBORNI PREDMETI			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Naziv predmeta	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
N. Bočić	47258	Geomorfologija i hidrografia krša	2+0+1	5		
R. Šoštarić I. Ternjej	46538	Biogeografija	2+0+1	5		
S. Husnjak	46539	Pedogeografija	2+1+0	5		
D. Orešić	61033	Prirodni resursi	2+0+1	5		
A. Toskić	46541	Analize u GIS-u	1+2+0	5		
M. Pahernik	46542	Digitalna analiza reljefa	1+2+0	5		
A. Filipčić	72624	Klimatske promjene			2+0+1	5
M. Pahernik	46543	Geomorfološko kartiranje			1+2+0	5
N. Bočić	46545	Osnove speleologije			2+0+1	5
D. Orešić	46546	Prirodni rizici			2+0+1	5
D. Pejnović	46548	Restrukturiranje ruralnih područja			2+0+1	5
D. Orešić	46549	Upravljanje priobaljem			2+0+1	5
M. Pahernik	60288	Vojna geografija			2+0+1	5
D. Pejnović	46550	Geografija krša			2+0+1	5

Diplomski sveučilišni studij – GEOGRAFIJA, smjer: BAŠTINA I TURIZAM

I. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
S. Šterc	46494	Uvod u istraživački rad	1+1+0	3		
B. Fürst-Bjeliš L. Šakaja	72698	Metode istraživanja u društvenoj geografiji	2+0+2	5		
V. T. Opačić	72705	Turistička valorizacija baštine	3+0+2	7		
B. Fürst-Bjeliš	72706	Povijest okoliša	2+0+2	5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 1		5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 2		5		

N. Buzjak A. Filipčić D. Orešić	46520	Prirodna osnova u turizmu			2+0+2	5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 3				5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 4				5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 5				5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 6				5
*	60509	Terenska nastava iz geografije IV (60 sati/god.)				5
UKUPNO:			15[#]	30	4[#]	30

P = broj sati predavanja tjedno, **V** = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, **S** = broj sati seminara tjedno.

* Nastavnik po izboru studenta.

Bez satnice izbornih predmeta

II. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
L. Šakaja	72707	Geografija kulturne ponude	2+0+2	5		
I. Zupanc	46523	Urbana historijska geografija	2+0+2	5		
V. T. Opačić	72708	Oblici turizma	2+0+2	5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 7		5		
*	61259	Radna praksa (90 sati/god.)		5		
**	72701	Diplomski seminar		5		
**	66812	Diplomski rad s obranom				30
UKUPNO:			18[#]	30		30

P = broj sati predavanja tjedno, **V** = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, **S** = broj sati seminara tjedno.

* Ustanova radne prakse prijavljuje se kod koordinatora za radnu praksu, koji ujedno daje potpis temeljem potvrde o uredno obavljenoj praksi.

** Nastavnik po izboru studenta. Diplomski seminar obuhvaća odabir mentora, konzultacije s mentorom o temi diplomskega rada, izradu koncepta diplomskega rada i obveznu prijavu teme diplomskega rada, nakon čega odabrani mentor potpisom u indeksu potvrđuje da su obavljene obveze. Osnovne upute za diplomski ispit vidi iza tablica svih istraživačkih smjerova.

Bez satnice izbornih predmeta

IZBORNI PREDMETI			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Naziv predmeta	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
A. Filipčić	46568	Klima i turizam	2+0+1	5		
N. Bočić	47258	Geomorfologija i hidrografija krša	2+0+1	5		
A. Toskić	46541	Analize u GIS-u	1+2+0	5		
B. Fürst-Bjeliš, A. Durbešić	46582	GIS analiza kulturnog pejzaža	1+0+2	5		
A. Tomašević	72715	Menadžment turističke destinacije	2+0+1	5		
V. Lay	72716	Socijalna ekologija	2+0+1	5		
V. Prelogović	46563	Urbano-socijalna geografija			3+0+1	5
V. Prelogović	46554	Gradske regije			2+0+1	5
M. Jakovčić	46565	Trgovinska geografija			2+0+1	5
V. T. Opačić	46573	Geografski aspekt rekreacije			2+0+1	5
A. Lukić	46564	Baština i turizam u ruralnim područjima			2+0+1	5
I. Zupanc	46575	Kulturni pejzaži: zaštita i upravljanje			2+0+1	5
D. Orešić	46549	Upravljanje priobaljem			2+0+1	5
K. Bašić	46578	Hrvatsko otočje – sociogeografske teme			2+0+1	5
D. Pejnović	46550	Geografija krša			2+0+1	5

**Diplomski sveučilišni studij – GEOGRAFIJA,
smjer: GEOGRAFSKI INFORMACIJSKI SUSTAVI**

I. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
S. Šterc	46494	Uvod u istraživački rad	1+1+0	3		
A. Toskić	46524	Analize u GIS-u	1+3+2	9		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 1		5		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 2		5		
*		Izborni izvanmatični predmet(i)		8		
D. Ljubotina	46525	Računalne statističke analize			1+3+0	5
M. Roić	46526	Katastar nekretnina			3+1+0	5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 3				5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 4				5
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 5				5
**	60510	Terenska nastava iz geografije IV (60 sati/god.)				5
UKUPNO:			8[#]	30	8[#]	30

P = broj sati predavanja tjedno, **V** = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, **S** = broj sati seminara tjedno.

* Po izboru studenta jedan ili više predmeta s preddiplomskih i diplomskih studija izvan Geografskog odsjeka PMF-a, UKUPNO najmanje 8 ECTS-a.

** Nastavnik po izboru studenta.

Bez satnice izbornih predmeta

II. GODINA			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Obvezni predmeti	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
A. Toskić, D. Spevec	72718	Vizualizacija prostornih podataka u GIS-u	1+3+0	7		
M. Pahernik	72719	Digitalna analiza reljefa	2+2+0	8		
<i>vidi tablicu</i>		Izborni predmet 6		5		
*	61259	Radna praksa (90 sati/god.)		5		
**	72701	Diplomski seminar		5		
**	66812	Diplomski rad s obranom				30
UKUPNO:			14[#]	30		30

P - broj sati predavanja tjedno, **V** = broj sati vježbi (praktikuma) tjedno, **S** = broj sati seminara tjedno.

* Ustanova radne prakse prijavljuje se kod koordinatora za radnu praksu, koji ujedno daje potpis temeljem potvrde o uredno obavljenoj praksi.

** Nastavnik po izboru studenta. Diplomski seminar obuhvaća odabir mentora, konzultacije s mentorom o temi diplomskega rada, izradu koncepta diplomskega rada i obveznu prijavu teme diplomskega rada, nakon čega odabrani mentor potpisom u indeksu potvrđuje da su obavljene obveze. Osnovne upute za diplomski ispit vidi iza tablica svih istraživačkih smjerova.

Bez satnice izbornih predmeta

IZBORNI PREDMETI			Zimski semestar		Ljetni semestar	
Nastavnici	ISVU šifra	Naziv predmeta	P+V+S	ECTS	P+V+S	ECTS
N. Bočić	46551	Primijenjena geomorfologija	2+0+1	5		
N. Bočić	47258	Geomorfologija i hidrografija krša	2+0+1	5		
K. Bašić	46553	Demogeografska analiza malih područja	2+1+0	5		
Z. Stiperski	46556	Faktori lokacije industrije i poslovanja	2+0+1	5		

B. Fürst-Bjeliš, A. Durbešić	46582	GIS analiza kulturnog pejzaža	1+0+2	5		
S. Šterc	46562	Stanovništvo Hrvatske	2+0+1	5		
V. Prelogović	46563	Urbano-socijalna geografija			3+0+1	5
V. Prelogović	46554	Gradske regije			2+0+1	5
M. Pahernik	60288	Vojna geografija			2+0+1	5
A. Toskić	46583	Primjena GIS-a u analizi popisnih podataka			1+2+0	5
M. Bajić	46584	Daljinska istraživanja*			2+1+0	5

* Prima se najviše 15 studenata

konačnu ocjenu diplomskog ispita. Mentor upisuje konačnu ocjenu u indeks i u ISVU sustav.

Izvod iz reda predavanja
jednopredmetnog prediplomskog sveučilišnog studija
PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE
na Sveučilištu u Zadru u akad. god. 2012./2013.

1. semestar

Šifra predmet a	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminar a	Vježbi	

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA:

GEZ 101	prof. dr. sc. D. Magaš A. Blaće, prof. D. Radoš, prof.	Uvod u geografiju I	30	15		4
GEZ 102	prof. dr. sc. J. Faričić dr. sc. L. Mirošević	Kartografija I	30	30	15	6
GEZ 103	prof. dr. sc. M. Surić	Osnove geologije I	30	15		4
GEZ 104	prof. dr. sc. D. Perica	Hidrogeografija	30	30	15	6
GEZ 105	prof. dr. sc. J. Faričić B. Vukosav, prof.	Geoinformatika	15		30	4
GEZ 106	prof. dr. sc. J. Faričić prof. dr. sc. M. Surić	Terenska nastava	20 sati godišnje			2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA*:

GEZ 107	prof. dr. sc. M. Surić	Osnove mineralogije i petrologije	15		30	4
GEZ 108	prof. dr. sc. J. Rogošić	Biogeografija s ekologijom	15	15	15	4

Bilješka: Studenti/ce upisuju najmanje 4 izborna boda s matičnog studija.

2. semestar

Šifra predmet a	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminar a	Vježbi	

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA:

GEZ 109	prof. dr. sc. J. Faričić S. Šiljeg, prof.	Kartografija II	15	15	30	6
GEZ 110	prof. dr. sc. M. Surić	Osnove geologije II	30	15		4
GEZ 111	prof. dr. sc. D. Magaš A. Blaće, prof. D. Radoš, prof.	Uvod u geografiju II	30	15		4
GEZ 112	prof. dr. sc. S. Mrđen B. Vukosav, prof.	Statističke i grafičke metode u geografiji			45	4
GEZ 106	prof. dr. sc. J. Faričić prof. dr. sc. M. Surić	Terenska nastava	20 sati godišnje			2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA*:

GEZ 113	prof. dr. sc. J. Faričić D. Radoš, prof.	Multimedija geografija	15		30	4
GEZ 114	prof. dr. sc. J. Faričić dr. sc. L. Mirošević	Kulturalna geografija	15	30		4

Bilješka: Studenti/ce upisuju najmanje 4 izborna boda s matičnog studija.

3. semestar

Šifra predmeta	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminar a	Vježbi	

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA:

GEZ 201	doc. dr. sc. S. Lozić D. Radoš, prof.	Klimatologija	30	30	15	6
GEZ 202	doc. dr. sc. R. Lončarić	Pomorska geografija	30	15		3
GEZ 203	prof. dr. sc. S. Mrđen	Demogeografija I	30	15	15	5
GEZ 204	doc. dr. sc. R. Lončarić	Osnove urbane geografije	30	15		3
GEZ 205	prof. dr. sc. Ž. Šiljković dr. sc. A. Pejdo	Uvod u ekonomsku geografiju	30	15		3
GEZ 206	dr. sc. A. Pejdo	Engleski jezik u geografiji I			30	2
GEZ 207	doc. dr. sc. R. Lončarić	Terenska nastava	30 sati godišnje			2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA*:

GEZ 208	doc. dr. sc. A. Čuka	Regionalna geografija Australije i Oceanije	15	15		3
GEZ 209	doc. dr. sc. S. Lozić dr. sc. A. Pejdo	Regionalna geografija Rusije	15	15		3

Bilješka: Studenti/ce upisuju najmanje 3 izborna boda s matičnog studija.

4. semestar

Šifra predmeta	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminar a	Vježbi	

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA:

GEZ 210	doc. dr. sc. R. Lončarić dr. sc. L. Mirošević	Razvoj urbanih sustava u svijetu	30	15		4
GEZ 211	prof. dr. sc. S. Mrđen doc. dr. sc. V. Graovac Matassi	Demogeografija II	30	30	15	6
GEZ 212	prof. dr. sc. Ž. Šiljković	Agrarna i ruralna geografija	15	15	15	4
GEZ 213	doc. dr. sc. M. Mamut	Geomorfologija	30	30	15	6
GEZ 214	dr. sc. A. Pejdo	Engleski jezik u geografiji II			30	2
GEZ 207	doc. dr. sc. R. Lončarić	Terenska nastava	30 sati godišnje			2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA*:

GEZ 215	doc. dr. sc. R. Lončarić S. Šiljeg, prof.	Regionalna geografija Afrike	30	15		3
GEZ 216	prof. dr. sc. Ž. Šiljković	Industrijska geografija	30	15		3
GEZ 217	doc. dr. sc. S. Lozić S. Šiljeg, prof.	Regionalna geografija Azije	30	15		3

Bilješka: Studenti/ce upisuju najmanje 3 izborna boda s matičnog studija.

5. semestar

Šifra predmeta	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminar a	Vježbi	

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA:

GEZ 301	prof. dr. sc. Ž. Šiljković J. Brkić-Vejmelka, prof.	Turistička geografija	30	30		4
GEZ 302	prof. dr. sc. D. Magaš D. Radoš, prof.	Regionalna geografija Hrvatske I	30	15		3
GEZ 303	(naknadno)	Politička geografija I	30	15		3
GEZ 304	prof. dr. sc. J. Faričić dr. sc. L. Mirošević	Historijska geografija	30	15		3
GEZ 305	prof. dr. sc. D. Perica	Regionalna geografija Europe I	30	15		3
GEZ 306	doc. dr. sc. V. Graovac Matassi	Terenska nastava	40 sati godišnje			2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA*:

GEZ 307	prof. dr. sc. Ž. Šiljković N. Lončar, prof.	Regionalna geografija Angloamerike	30	15		3
GEZ 308	doc. dr. sc. V. Graovac Matassi	Suvremeni demografski trendovi	30	15		3
GEZ 309	doc. dr. sc. A. Čuka	Hrvatsko iseljeništvo	30	15		3

Bilješka: Studenti/ce upisuju najmanje 6 izbornih bodova s matičnog studija.

6. semestar

Šifra predmeta	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminar a	Vježbi	

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA:

GEZ 310	prof. dr. sc. Ž. Šiljković dr. sc. A. Pejdo	Prometna geografija	30	15		3
GEZ 311	prof. dr. sc. D. Magaš D. Radoš, prof.	Regionalna geografija Hrvatske II	30	15		3
GEZ 312	(naknadno)	Politička geografija II	30	15		3
GEZ 313	doc. dr. sc. V. Graovac Matassi	Uvod u znanstveno-istraživački rad		30		2
GEZ 314	prof. dr. sc. D. Perica B. Vukosav, prof.	Regionalna geografija Europe II	30	15		3
GEZ 306	doc. dr. sc. V. Graovac Matassi	Terenska nastava	40 sati godišnje			2
GEZ 315	Ispitno povjerenstvo	Završni ispit			15	1

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA*:

GEZ 316	prof. dr. sc. Ž. Šiljković N. Lončar, prof.	Regionalna geografija Latinske Amerike	30	15		3
GEZ 317	prof. dr. sc. D. Perica N. Lončar, prof.	Geografija prirodnih prijetnji	15	15		2
GEZ 318	prof. dr. sc. S. Mrđen	Geografija obitelji	15	15		2
GEZ 319	doc. dr. sc. A. Čuka N. Lončar, prof.	Medicinska geografija	15	30		2

Bilješka: Studenti/ce upisuju najmanje 7 izbornih bodova s matičnog studija.

Izvod iz reda predavanja
jednopredmetnog diplomskog sveučilišnog studija
PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE
na Sveučilištu u Zadru u akad. god. 2012./2013.

1. semestar

Šifra predmeta	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminara	Vježbi	
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA: *

GEZ 401	prof. dr. sc. J. Faričić A. Šiljeg, prof.	GIScience – znanost o geoprostornim informacijama	15		45	4
GEZ 402	doc. dr. sc M. Mamut	Geoekologija	30	15	15	4
GEZ 403	prof. dr. sc. D. Perica doc. dr. sc. S. Ložić	Terenska nastava		40 sati godišnje		2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA: **

GEZ 404	prof. dr. sc. M. Surić	Osnove oceanologije	30		15	4
GEZ 405	doc. dr. sc. J. Faričić A. Šiljeg, prof.	Digitalna kartografija	15		30	4
GEZ 406	prof. dr. sc. Ž. Šiljković J. Brkić Vejmelka, prof.	Turistička geografija Hrvatske	15	30		4
GEZ 407	doc. dr. sc. V. Graovac Matassi	Geografski aspekti upravljanja obalnim područjima	15	30		4
GEZ 408	prof. dr. sc. S. Mrđen	Antropološka demografija	15	30		4

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu izborne predmete s matičnog studija čiji zbroj iznosi najmanje 16 ECTS bodova.

2. semestar

Šifra predmeta	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminara	Vježbi	
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA: *

GEZ 409	prof. dr. sc. D. Magaš A. Šiljeg, prof.	Geoaspekti regionalizacije i prostornog planiranja	30	30		4
GEZ 410	doc. dr. sc. D. Perica	Geografija krša	30	15	15	4
GEZ 403	doc. dr. sc. S. Ložić prof. dr. sc. D. Perica	Terenska nastava		40 sati godišnje		2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA: **

GEZ 411	doc. dr. sc. S. Ložić	Odabrana poglavlja iz klimatologije	15	15	15	4
GEZ 412	doc. dr. sc. M. Mamut	Odabrana poglavlja iz geomorfologije	15	15	15	4

GEZ 413	doc. dr. sc. A. Čuka	Geografija hrvatskih otoka	15	30		4
GEZ 414	doc. dr. sc. R. Lončarić	Geografija Jadrana	30		15	4
GEZ 415	prof. dr. sc. J. Faričić A. Šiljeg, prof.	Primjena GIS-a u prostornom planiranju	15		30	4
GEZ 416	prof. dr. sc. J. Rogošić	Geobotanika	30	15		4
GEZ 417	doc. dr. sc. S. Lozić A. Šiljeg, prof. D. Radoš, prof.	Daljinska istraživanja	30		15	4
GEZ 418	Kata Magaš, prof.	Metodika nastave geografije I	45	0	30	8

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu izborne predmete s matičnog studija čiji zbroj iznosi najmanje 16 ECTS bodova.

3. semestar

Šifra predmeta	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminara	Vježbi	
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA: *

GEZ 501	doc. dr. sc. V. Graovac Matassi	Metodologija znanstveno-istraživačkog rada u geografiji	15	30		4
GEZ 502	doc. dr. sc. A. Čuka	Diplomski seminar		30		2
GEZ 503	K. Magaš, prof. S. Šiljeg, prof.	Stručna praksa			45	4
GEZ 504	doc. dr. sc. M. Mamut	Terenska nastava	40 sati godišnje			2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.

B) IZBORNI PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA: **

GEZ 505	prof. dr. sc. D. Perica	Odabrana poglavlja iz hidrogeografije	15	15	15	4
GEZ 506	doc. dr. sc. S. Lozić	Regionalna geografija Sredozemlja	15	30		4
GEZ 507	prof. dr. sc. D. Magaš A. Blaće, prof.	Geografski aspekti litoralizacije	15	30		4
GEZ 508	prof. dr. sc. J. Faričić dr. sc. L. Mirošević	Geografija religija	15	30		4
GEZ 509	K. Magaš, prof.	Metodika nastave geografije II	15	15	45	8

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu izborne predmete s matičnog studija čiji zbroj iznosi najmanje 12 ECTS bodova.

4. semestar

Šifra predmeta	Ime i prezime nastavnika	Naziv predmeta	Ukupno sati (semestralno)			ECTS bodovi
			Predavanja	Seminara	Vježbi	
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.

A) OBVEZNI (TEMELJNI) PREDMETI S MATIČNOG STUDIJA: *

GEZ 510	Mentor	Diplomski rad			150	28
GEZ 504	doc. dr. sc. M. Mamut	Terenska nastava	40 sati godišnje			2

Bilješka: Studenti/ce upisuju, slušaju i polažu sve obvezne (temeljne) predmete s matičnog studija.